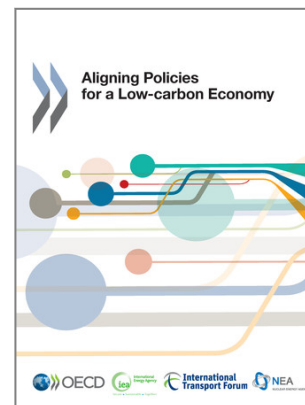

OECD *Multilingual Summaries*

Aligning Policies for a Low-carbon Economy

Summary in Czech

Celý text si můžete přečíst na adrese: [10.1787/9789264233294-en](https://doi.org/10.1787/9789264233294-en)

Sladění politik pro nízkouhlíkové hospodářství

Přehled v českém jazyce

Boj se změnou klimatu vyžaduje urychlené přijetí opatření, která povedou k bezprecedentní celosvětové transformaci infrastruktury a technologií. Stále více zemí uplatňuje základní politiky v oblasti změny klimatu: stanovení ceny uhlíku a tržní nástroje, regulační zásahy a cílenou podporu inovací v odvětví nízkouhlíkových udržitelných technologií. Globální emise skleníkových plynů však rychle narostly a stále jsou příliš vysoké na to, aby se závažným a nevratným dopadům změny klimatu dalo zamezit.

Účinnému provádění politiky v oblasti změny klimatu stojí v cestě řada překážek. Mezi největší patří skutečnost, že současné rámce politik a ekonomické zájmy dosud nahrávají fosilním palivům a činností s vysokými emisemi uhlíku, neboť uhlí, ropa a zemní plyn byly po staletí motory světového hospodářského rozvoje. Tím se vytváří, ať už bezděčně nebo vědomě, nesoulad mezi platnými rámci politik a cíli v oblasti klimatu, což odrazuje od nízkouhlíkových investic a spotřeby.

Tato zpráva představuje první obecnou diagnózu nesouladů s klimatickými cíli v oblastech, které jsou pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství zásadní. Poukazuje na řadu rozporných přístupů ve finanční regulaci, daňovém systému, obchodních politikách, inovacích či přizpůsobování se změně klimatu, a rovněž ve třech specifických sektorech, jimiž jsou výroba elektrické energie, městská doprava a využívání půdy.

Kromě usnadnění boje se změnou klimatu může sladění těchto politik s cílem nízkouhlíkového hospodářství přispět k realizaci dalších reforem zaměřených na zelenější a odolnější růst podporující sociální začleňování. K nim patří reformy daňových právních předpisů zavádějící vyšší míru progresu, průřetové investice do dlouhodobé infrastruktury či reformy energetických a dopravních systémů, které přispívají k čistšímu ovzduší, lepšímu zdraví obyvatel a větší diverzifikaci dodávek energie.

Jak lépe sladit politiky pro lepší klima a vyšší růst

Navýšit udržitelné nízkouhlíkové investice a jejich financování Nutně potřebné nové investice do infrastruktury představují nebyvalou příležitost podpořit zároveň boj se změnou klimatu i hospodářský rozvoj. Dodatečné krátkodobé náklady na přechod k nízkým emisím uhlíku by činily jen zlomek finančních prostředků celkově potřebných na infrastrukturu. Kapitál nechybí, je však třeba mobilizovat nové zdroje financování. Předpokladem jakýchkoliv investic je finanční stabilita a nízkouhlíkové technologie v tom nejsou výjimkou. Nabídku dlouhodobého financování však může neúmyslně omezovat finanční regulace. Odstranění možných nežádoucích účinků současných pravidel pro finanční sektor by mohlo investice do nízkouhlíkové infrastruktury rozproudit. Přechod na nízkouhlíkové hospodářství mohou také urychlit veřejné finance a investice, pokud vlády ustoupí od podpory investic do činností s vysokými emisemi skleníkových plynů a budou klimatické cíle zohledňovat při zadávání veřejných zakázek i v oficiální rozvojové pomoci.

V daňovém systému se nesoustředit jen na zdanění energií Nízkouhlíkové inovace se zpomalují vlivem dotací a daňových výdajů podporujících výrobu a využívání fosilních paliv. Současné nízké ceny

ropy skýtají příležitost tyto režimy reformovat. Pozornost si zaslouží i další daně a daňová ustanovení (např. daně z nemovitostí a různé prvky daně z příjmu právnických osob), které mohou motivovat k volbě přístupů náročných na emise uhlíku. V zemích OECD vedou k vyšším emisím CO₂ například daňové režimy pro služební auta. Vlády také musí předjímat dopad nízkouhlíkové transformace na daňové příjmy.

Povzbudit rozvoj nízkouhlíkových inovací ve velkém měřítku Významným podnětem pro nízkouhlíkové inovace je jasný a věrohodný závazek vlád důsledně uplatňovat základní nástroje pro boj se změnou klimatu. Přechod na nízkouhlíkové hospodářství by mohl vést – a v některých případech již vede – k rozkvětu inovací a nově vznikajících podniků a souběžně ke změnám v požadované kvalifikaci pracovní síly. Inovace mající za cíl přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku obnášejí zakládání nových podniků, restrukturalizaci nebo postupné ukončení činnosti starých podniků, nástup nových technologií a modelů podnikání a rozšíření správných rámců podpory inovací. K tomu je třeba napravit případné nedostatky v dovednostech pracovníků skrze politiky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a trhu práce.

Mít ochranu klimatu na zřeteli v mezinárodním obchodu i při rozhodování na vnitrostátní úrovni Pravidla mezinárodního obchodu sama o sobě nebrání vládám uskutečňovat ambiciózní politiky na ochranu klimatu, některé překážky mezinárodního obchodu však mohou dosažení cílů v oblasti klimatu ohrožovat. Například dovozní cla dosud znevýhodňují obchod s některými technologiemi potřebnými pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství. V současnosti vyjednávaná dohoda o ekologickém zboží by mimo jiné pomohla snížit náklady úsilí o zmírnění změny klimatu. Země – a není jich málo, které podporují zelenější růst zvýhodňováním domácích výrobců nízkouhlíkových technologií – by se měly zamyslet. Pokud taková opatření omezují mezinárodní obchod, mohou ve výsledku vést k poklesu celkových investic do udržitelných technologií a jejich využívání.

Zbavit elektřinu uhlíku Klíčem k úspěchu při snižování uhlíkové náročnosti energetických systémů je elektřina. Deregulované trhy s elektřinou však nevytvářejí dlouhodobé cenové signály, které by motivovaly k investicím do nízkouhlíkových technologií s vysokými náklady kapitálu. K zajištění konkurenceschopných a včasných investic do nízkouhlíkových řešení budou třeba nová tržní ujednání jako dlouhodobé smlouvy na dodávky energie a také výrazné a stabilní signály ohledně ceny CO₂. Státy s regulovanými systémy, které zvažují větší uvolnění hospodářské soutěže, musí přijmout opatření, která budou k investicím do nízkouhlíkových technologií motivovat, a ne od nich odrazovat.

Volit udržitelné modely městské dopravy Současné dopravní systémy, které jsou do značné míry závislé na fosilních palivech, jsou zdrojem velmi vysokých environmentálních nákladů (v podobě změny klimatu, hluku či znečištění ovzduší) zejména v městských oblastech. K přechodu na energeticky účinnější modely dopravy s nižšími emisemi uhlíku je zapotřebí zásahu vlád. Využívání půdy a plánování dopravní sítě jsou v řadě měst špatně koordinovány a vedou k většímu využívání soukromých automobilů. Ke snížení emisí v dopravě by mohlo významně přispět sladění politických kroků napříč úrovněmi státní správy a mezi různými zainteresovanými stranami. Dále by bylo vhodné přepracovat vnitrostátní rámce a legislativu tak, aby místní samosprávy měly více finančního či politického prostoru k uplatňování nízkouhlíkových přístupů.

Posílit motivaci k udržitelnému využívání půdy Udržitelné postupy hospodaření s půdou, jako je omezení odlesňování, obnova znehodnocené půdy, nízkouhlíkové zemědělské postupy a zvýšené vázání uhlíku v půdě a lesích, mohou výrazně přispět ke snížení emisí skleníkových plynů, a přitom uspokojit rostoucí poptávku po potravinách. Chrání ekosystémy, čímž mohou zlepšit odolnost našich ekonomik vůči změnám klimatu. Nezbytný je však integrovaný přístup, který překlene izolovaná řešení v oblastech zmírňování změny klimatu, přizpůsobení se této změně, zemědělství, zajišťování potravin, lesnictví a ochrany životního prostředí. Státy by se konkrétně měly snažit odstranit zemědělské dotace, které mají špatný vliv na životní prostředí, náležitě ohodnotit služby ekosystémů, chránit lesy a omezit na minimum plýtvání potravinami.

Realizace přechodu na nízkouhlíkové hospodářství

Politika v oblasti změny klimatu může být účinnější, pokud všechna ministerstva určí ve svých oblastech působnosti opatření, která jsou ve významném rozporu s cílem přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Ambiciózní akční plán v oblasti klimatu bude proto vyžadovat nové přístupy k tvorbě politik ve všech orgánech státní správy.

Lepší sladění politik na mezinárodní úrovni by rovněž zvýšilo efektivitu a rozptýlilo obavy z možného narušení hospodářské soutěže. Silný signál by v tomto směru vyslala celosvětová dohoda o snižování emisí skleníkových plynů.

© OECD

Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights

Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!

© OECD/IEA/NEA/ITF (2015), *Aligning Policies for a Low-carbon Economy*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264233294-en